

V současnosti žijeme v době, kdy skoro každé třetí manželství končí rozvodem a mnoho dětí žije a vyrůstá v neúplných rodinách. Právům dítěte je v posledních letech věnována zvýšená pozornost, a to jak na národní, tak na mezinárodní úrovni. Děti díky své zranitelnosti potřebují zvláštní péči a ochranu a je nutné zabezpečovat a ochraňovat i rodinu samu, neboť rodina plní vůči svým členům řadu nezastupitelných funkcí a to především v oblasti biologické obnovy obyvatelstva, funkci výchovnou a sociální, ale také kulturní a hodnotovou.

Citové vazby mezi dítětem a rodičem, který dítě nemá ve své výchově, mohou v důsledku odloučení dítěte od rodiče postupně ochladnout. Je nepochybné, že k řádnému vývoji nezletilého dítěte je ve většině případů třeba výchovného působení obou rodičů a jelikož dítě bývá obvykle svěřeno do výchovy pouze jednomu z rodičů, je nutno stanovit vyživovací povinnost druhého rodiče a v této souvislosti je velice důležitým institutem i zákonná úprava styku rodiče s nezletilým dítětem. Prostřednictvím úpravy vyživovací povinnosti rodiče vůči nezletilému dítěti je totiž zajišťován hmotný a kulturní vývoj dítěte a prostřednictvím úpravy styku s nezletilým dítětem se realizuje nejen bezprostřední kontakt dítěte s rodičem, který nemá dítě ve své péči, ale především také výchovné působení tohoto rodiče na své nezletilé dítě. Problematika úpravy poměrů k nezletilým dětem však není pouze problematikou právní, ale také problematikou sociologickou, psychologickou a pedagogickou. Veškeré tyto vědní obory se vzájemně prostupují a jejich společným cílem je dosažení a udržení příznivého prostředí v němž dítě vyrůstá a které dítě ovlivňuje.

V souvislosti s psychologickým aspektem úpravy styku rodičů s nezletilými dětmi je třeba upozornit na skutečnost, že při řešení sporů o úpravu styku je dávána přednost smírnému řešení těchto sporů prostřednictvím manželských a rodinných poraden. Přes snahu

o smírné vyřešení sporů o styk rodičů s nezl. dětmi však ve spoustě případů dochází při realizaci tohoto styku k závažným konfliktům mezi rodiči a rodiče se o své dítě často doslova přetahují a vybíjejí si prostřednictvím dítěte svou zlost vůči druhému rodiči. V konečném důsledku samozřejmě trpí nejvíce dítě, které může být chováním svých rodičů značně frustrováno.

Cílem této rigorózní práce je tedy nejenom stručné zmapování historie rodinného práva a nastínění problematiky úpravy vyživovací povinnosti a úpravy styku s nezl. dětmi, ale také snaha poukázat na možnost využití rodinné mediace, která je vhodnou alternativou pro řešení rodinných sporů mimo soudní síň. Nebudu se zde podrobně zabývat úpravou poměrů k nezl. dětem, ale zaměřím se především na úpravu výživy a úpravu styku s nezl. dítětem.

Téma rigorózní práce jsem si zvolila mimojiné i z důvodu, že již třetím rokem pracuji v advokátní kanceláři, která se specializuje na rodinné právo a ve své praxi jsem se tedy již několikrát setkala s problematikou úpravy vyživovací povinnosti a styku rodičů s nezletilými dětmi.